

# Hvis biblioteket rekrutterer de studerende, så ....

Et DEFF udviklingsprojekt 2017-2018

Trine Schreiber

Institut for Informationsstudier, Københavns Universitet

## Indhold

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| Indledning.....                                                    | 3  |
| Formål.....                                                        | 3  |
| Co-creation .....                                                  | 3  |
| Resultat.....                                                      | 3  |
| Metode .....                                                       | 4  |
| Hvilke medietyper blev anvendt? .....                              | 4  |
| Valg af indhold.....                                               | 4  |
| Hvad fortæller forskellene i projekternes rekrutteringsform? ..... | 5  |
| Åben adgang.....                                                   | 6  |
| Gavekort .....                                                     | 7  |
| Timeløn .....                                                      | 7  |
| ECTS .....                                                         | 8  |
| Generelt.....                                                      | 8  |
| Hvilke formidlingsgenrer blev anvendt? .....                       | 9  |
| Konklusion .....                                                   | 12 |

## Indledning

### Formål

Projektet "Co-creation: Studerende som medproducenter i udviklingen af bibliotekernes læringsprodukter" har bl.a. haft til formål at udvikle e-læringsprodukter gennem såkaldt co-creation i samarbejde mellem institutioner og med inddragelse af de studerende i udviklingsprocessen. Denne rapport vil på tværs af institutionerne opsummere, hvad involveringen af de studerende i dette arbejde gav af input til bibliotekernes videre arbejde med e-læringsprodukter.

### Co-creation

Syv biblioteksinstitutioner deltog i projektet. Flere institutioner har dog kørt mere end et projekt, så samlet har der været tale om tolv projekter. Til alle tolv projekter har bibliotekerne rekrutteret studerende. I alle projekter har de studerende derfor haft indflydelse på slutproduktet. Et af projekterne resulterede i to slutprodukter, så samlet set er der tale om 13 slutprodukter.

I seks af projekterne har bibliotekerne givet et start input eller en indledende behovsbeskrivelse og de studerende har herefter fået en styrende rolle med hensyn til det videre valg af slutproduktets form og indhold. Forløbet har dog stadig været karakteriseret ved dialogmøder mellem de to parter. I fem andre projekter har der igennem hele forløbet været tale om et samarbejde med delt indflydelse. I det sidste projekt har der gjaldt det samme, men det har været biblioteket, der i sidste instans har færdiggjort slutproduktet.

De studerende har på den ene eller anden måde været medbestemmende om slutproduktets form og indhold. Det er dog vanskeligt at beskrive de studerendes synspunkter uafhængigt af den indflydelse, som biblioteksformidlerne selv har betydet for det endelige resultat. Biblioteksformidlerne og de studerende har som vist været hinandens sparringspartnere igennem de respektive forløb og har derfor på lige fod indvirket på processens forløb og dens slutprodukt.

For alligevel at se hvad en sådan co-creation proces med deltagelse af studerende i sidste instans synes at have betydet for slutprodukternes form og indhold, sammenlignes de derfor i det følgende med produkterne fra et andet projekt, der også havde til formål at udvikle e-læringsprodukter, men hvor biblioteksformidlerne alene kørte projekterne. Dette andet projekt er *DEFFelearning: E-læring, informationskompetence og biblioteksservices* muliggjort af Danmarks Elektroniske Fag- og Forskningsbibliotek (DEFF) og gennemført i 2014-2016. Dette andet projekt, som bestod af i alt 13 delprojekter fordelt på næste de samme institutioner som i 2018, omtales i det følgende som *projekterne i 2016*.

### Resultat

De studerendes deltagelse i co-creation projekterne på de syv biblioteksinstitutioner viser, at flere af de studerende gerne vil have det indhold og de aktiviteter, som bibliotekerne allerede i dag tilbyder, men de studerendes deltagelse i projekterne antyder samtidig, at disse aktiviteter skal formidles på nye måder. Generelt blandt de interviewede studerende er der et synspunkt om, at bibliotekernes aktiviteter behøver mere synlighed, hvis de skal nå ud til flere studerende. De studerende søger derfor i projekterne efter nye formidlingsformer, der kan øge tilbuddenes synlighed. Flere af de studerende foreslår dog også nye aktiviteter i bibliotekerne bl.a. i retning af mere generelle studieunderstøttende aktiviteter.

## Metode

Opsummeringen foretages på basis af interview med både institutionernes projektdeltagere og studerende. Der blev foretaget gruppeinterview over to gange med et par måneders mellemrum i løbet af foråret 2018 med biblioteksdeltagerne fra alle tolv projekter. Studerende fra ni af projekterne blev interviewet. Heraf foregik to som en del af gruppeinterviewet med biblioteksformidlerne i det pågældende projekt. Studerende fra to øvrige projekter besvarede et tilsendt spørgeskema.

## Hvilke medietyper blev anvendt?

I tre af projekterne var slutproduktet en webbaseret vejledning, i andre tre var det videoer. I to tilfælde blev slutproduktet et forslag til en hjemmeside. I et projekt producerede man en podcast, i et andet en app, i et tredje var slutproduktet en række plakater og endelig i det sidste tilfælde var der tale om en brugerundersøgelse kombineret med en fysisk kursusgennemførelse (se tabel 1).

| Den valgte medietype | Webbaseret vejledning | Interaktivt værktøj med spil | Video | Platforme for biblioteket eller for alene dets kurser | Podcast | App | Plakater | Brugerundersøgelse komb. med kursus | I alt |
|----------------------|-----------------------|------------------------------|-------|-------------------------------------------------------|---------|-----|----------|-------------------------------------|-------|
| Antal slutprodukter  | 2                     | 1                            | 4     | 2                                                     | 1       | 1   | 1        | 1                                   | 13    |

Tabel 1: Fordelingen af medievalg på de i alt 13 slutprodukter

I projekterne fra 2016 bestod slutprodukterne for en stor del af videoer, spil, platforme, webbaserede vejledninger i form af e-tivities, m.m. Feltet af medietyper for slutprodukterne er således udvidet med projektet i 2018 ved brugen af også podcast, app og plakater.

## Valg af indhold

De tolv projekter i 2018 er meget forskellige med hensyn til det indhold, som man har valgt for slutproduktet. To projekter har et indhold, der omhandler studiekompetencer mere bredt. To andre projekter tager biblioteksrummet op som emne. Et projekt har valgt at arbejde med spørgsmålet 'Hvad er en forskningsartikel?'. To projekter har fokus på, at man som studerende ikke er klar over den hjælp, som man kan få i biblioteket til fx at skrive sine opgaver. To projekter ville formidle et bedre overblik over de kurser og/eller de e-ressourcer, som biblioteket tilbyder. To projekter omhandlede spørgsmålet om, hvordan man kunne formidle mere specifik viden om databaser til de studerende. Et projekt arbejdede med kildekritik, mens det sidste projekt arbejdede med informationssøgning (tabel 2).

| Indhold             | Studiekompetencer | Biblioteksrummet | Forskningsartikel | Opfordring til at søge hjælp i biblioteket | Overblik over kurser og e-ressourcer | Mere viden om databaser | Kildekritik | Informationssøgning | I alt |
|---------------------|-------------------|------------------|-------------------|--------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------|-------------|---------------------|-------|
| Antal slutprodukter | 2                 | 2                | 1                 | 2                                          | 2                                    | 2                       | 1           | 1                   | 13    |

Tabel 2: Fordelingen af de 13 slutprodukters typer af indhold

Til sammenligning med projekterne fra 2016 er der i 2018 en større spredning på forskellige typer af indhold. I 2016 var der i alt tretten projekter. I 2016 bestod hvert projekt dog af flere små slutprodukter (i form af fx e-tivities og videoer). I det følgende er bedømmelsen af det enkelte projekts indhold foretaget ved at hvert projekts mange små produkter ses som et samlet slutprodukt.

I 2016 arbejdede således syv projekter med informationssøgning. I 2018 var der kun et projekt, der fokuserede på det emne (tabel 3). I 2018 inddrages også studiekompetencer som et centralt emne. De to projekter, der er kategoriseret under studiekompetencer i tabel 3, udviklede produkter dels om hjælp til læsestrategier og dels et værktøj til støtte for arbejdet i grupper. Det ene projekt, der i tabel 3 er kategoriseret under emnet informationssøgning, kunne dog også have været placeret under studiekompetencer, idet emnet var udviklet som en del af et værktøj til støtte for gruppearbejde. Derudover var der i 2018 et par projekter, der interesserede sig for at udforske biblioteksrummet for mulige studiestøttende aktiviteter. Disse projekter kunne reelt også være placeret under kategorien studiekompetencer. Der var således reelt en pæn del af projekterne, der pegede i retning af emnet studiekompetence.

I 2016 var der et projekt, der pegede mod at ville hjælpe ph.d.-studerende. I 2018 var det i stedet de bachelorstuderende, der fik et projekt orienteret specifikt mod dem. Begge år har der været projekter, der arbejdede med henholdsvis databaseformidling og kildekritik.

| Indhold                    | Studiekompetencer | Biblioteksrummet | Forskningsartikel | Opfordring til at søge hjælp i biblioteket | Overblik over kurser og e-ressourcer | Mere viden om databaser | Kildekritik | Informationssøgning | Kursusplatforme for ph.d.-studerende |
|----------------------------|-------------------|------------------|-------------------|--------------------------------------------|--------------------------------------|-------------------------|-------------|---------------------|--------------------------------------|
| De 13 slutprodukter i 2018 | 2                 | 2                | 1                 | 2                                          | 2                                    | 2                       | 1           | 1                   |                                      |
| De 13 slutprodukter i 2016 |                   |                  |                   |                                            |                                      | 2                       | 2           | 7                   | 2                                    |

Tabel 3: Fordelingen af slutprodukternes indhold i henholdsvis 2016 og 2018.

## Hvad fortæller forskellene i projekternes rekrutteringsform?

Relationen mellem biblioteket og de involverede studerende i forbindelse med co-creation processen er som nævnt præget af begge parter indflydelse på den ene eller anden måde. En central faktor for samarbejdsformen synes dog at være den måde, som de studerende blev rekrutteret til projektet på.

For det første var der fem af projekterne, hvor biblioteket rekrutterede de studerende i form af en slags åben adgang til at være med i et projekt. De inviterede de studerende til at være med i et projekt, hvor de kunne få indflydelse. Her kunne belønningen være samarbejdet i sig selv samt evt. frynsegoder i form af kaffe, sandwich eller lignende. Den rekrutteringsform kaldes her for *åben adgang*.

For *det andet* var der fem andre projekter, hvor biblioteket opsøgte den type af kurser på uddannelsesinstitutionerne, hvor de vidste, at de studerende skulle udforme et designprodukt på en slags bestilling fra virksomheder. På disse kurser præsenterer virksomheder og institutioner de problemstillinger, de gerne vil have de studerende til at løse i form af et designprodukt. Kurset varetager dermed arbejdet med disse produkter. Ved gennemførelsen af et sådant kursus, indebærer et slutprodukt derfor opnåelsen af ECTS point for den studerende. Denne rekrutteringsform kaldes derfor her for *ECTS*.

For *det tredje* var der et projekt, hvor der var tale om to enkeltstående workshops med efterfølgende sparring og hvor de studerende fik et gavekort for deltagelsen i respektive workshops. Denne rekrutteringsform kaldes her for *gavekort*.

Endelig for *det fjerde* var der et projekt, hvor der var tale om en ansættelse af de studerende som studentermedhjælpere på timebasis. Denne rekrutteringsform benævnes her for *timeløn* (tabel 4).

| Rekrutteringsform      | Åben adgang | Gavekort | Timeløn | ECTS | I alt |
|------------------------|-------------|----------|---------|------|-------|
| Antal projekter i 2018 | 5           | 1        | 1       | 5    | 12    |

Tabel 4: Fordelingen af projekterne med henblik på hvilken rekrutteringsform, som man har valgt i projektet

## Åben adgang

I de fem delprojekter, hvor biblioteket har valgt at rekruttere de studerende gennem *åben adgang*, erfarede flere af biblioteksformidlerne, at det var et stort arbejde at fastholde de studerende som deltagere i projektet. Man skulle holde projektet i gang, sørge for hele tiden at have kontakt med de studerende, holde dem til ilden, tale med dem om dagligdags ting når man mødte dem på gangen samt i det hele taget finde måder at motivere dem til at fortsætte deltagelsen. Flere nævner, at et sådant projekt helst ikke må trække for lang tid ud, hvis det ikke skal blive for tidskrævende og de studerende falder fra.

Som en del af den åbne invitation har der i alle projekterne været spørgsmål til de studerende om hvad de kunne tænke sig at være med til at skabe, hvad de synes biblioteket kunne behøve, hvad de selv har oplevet at savne i fx biblioteksundervisningen m.m. Svarene blev i de pågældende projekter fx hjælp til læsestrategier, bedre formidling af biblioteksrummet og en bredere/mere dybtgående formidling af databaser. I et af projekterne har biblioteksformidlerne fra start været med til at foreslå emner og her er det blevet en formidling af hvad en forskningsartikel er.

Det nævnes også blandt de interviewede, at den *åbne adgang* synes at indebære, at de studerende havde svært ved at overskue projektet. Med den *åbne adgang* stillede de studerende sig spørgsmålene: Hvad er det der skal ske? Hvor meget arbejde vil det kræve? Hvornår er vi færdige? Har jeg tid til det her? Har det min interesse? Alle disse spørgsmål kan have haft en tendens til at mindske engagementet fra de studerendes side, hvilket igen har betydet at biblioteksformidlerne måtte intensivere deres forsøg på at engagere de studerende til at blive ved. I et tilfælde var det de studerende, der selv fra starten henvendte sig og formulerede et problem, de synes biblioteket skulle være opmærksom på. Herefter indgik man et samarbejde, som blev til et co-creation projekt. I et andet tilfælde gik undervisere fra uddannelsesinstitutionen ind og støttede op om projektet ved fx at anvende projektet i deres egen undervisning. I visse af de øvrige projekter har biblioteksformidlerne dog været alene om hele tiden at holde gryden i kog.

## Gavekort

Et enkelt af projekterne har valgt at rekruttere studerende ved at tilbyde dem *gavekort* for at deltage i de to workshops, man arrangerede. I den første workshop deltog fire studerende og i den anden ni, hvoraf de samme fire deltog igen. *Gavekortet* indebar i det konkrete tilfælde, at de studerende deltog inden for tidsmæssige afgrænsede rammer. Det var belønningen for at deltage i en workshop.

Inden afholdelsen af workshops havde biblioteksformidlerne lavet en spørgeskemaundersøgelse til undervisere og studerende. På baggrund af denne havde de identificeret et problem i form af kildekritik. Dette blev derfor emnet for projektet. Man arrangerede derefter to workshops, hvor man med udgangspunkt i emnet kildekritik inddrog et antal visuelt formede scenarier eller universer, som de studerende skulle diskutere. Den første workshop omhandlede foretrukne medier for biblioteksformidling, den anden indholdet i formidlingen af kildekritik. Man havde håbet, at de studerende i løbet af den første workshop havde nået selv at skabe deres foretrukne univers på basis af fx elementer fra de præsenterede. Der viste sig dog ikke at være tid til det. Diskussionerne på workshoppen viste sig nemlig at være tidskrævende.

En relevant ting at nævne er, at anvendelsen af workshop resulterer i indsamlingen af mange spændende data. I det pågældende tilfælde blev de to workshops videofilmet. Det er meget tidskrævende at bearbejde disse data efterfølgende. Det giver ikke nødvendigvis et umiddelbart grundlag for hvilken formidlingsform man skal beslutte sig for. Snarere må man selekttere og frasortere mange af de data, man får samlet ind for at komme frem til et resultat. Omvendt erhverver de biblioteksformidlere, der deltager, mange interessante input, som de kan anvende senere i deres arbejde. I det pågældende tilfælde fik man mange informationer om hvilke ord og emner, som de involverede studerende forstod, hvordan de forstod dem, og hvad de så som det vigtige i udbuddet.

Der var som vist givet en ramme i form af at emnet var kildekritik, men inden for denne ramme kunne de studerende spille meget åbent ind. Man havde netop udformet de opstillede scenarier i visuel form for at de studerende skulle få deres tanker til at gå i mange retninger. Man diskuterede ord og billeders udtryk. I den fælles diskussion mellem biblioteksformidlerne og de studerende opdagede man fx hvordan man forstod ordene på meget forskellig måde.

## Timeløn

Et enkelt af bibliotekerne tilbød timeløn for deltagelse i projektet. Tre studerende deltog fra starten. Formen sikrede dog ikke som forventet en stabil gruppe af studerende, idet kun en studerende fortsatte i længere tid. Den resulterede dog i en tydelig og mærkbar indsats fra de studerendes side. Den forudsatte dog også en relativ stor indsats fra de ansattes side med at opretholde engagementet hos de studerende.

Formen lægger op til, at der løbende foregår en intensiv kommunikation mellem de fastansatte og de studerende. Der foregår desuden en oplæring af de studerende i forhold til hvilke opgaver de studerende gerne vil deltage i. I det konkrete tilfælde fik fx den sidste studerende ret frie rammer med at udforme sine valgte opgaver. Den studerende udformede to kurser i undervisning af en bestemt database. Begge kurser fik en form, som adskilte sig fra den form biblioteksformidlerne hidtil havde anvendt.

Fra starten havde de tre studerende frie rammer til at udforme deres arbejde. De valgte at lave en spørgeskemaundersøgelse angående brugen af databaser blandt de studerende. Undersøgelse blev diskuteret med biblioteksformidlerne. De studerende fandt nye måder at finde studerende på, som kunne besvare skemaet og man opnåede derved en ganske høj svarprocent. Derudover gav undersøgelsen særdeles brugbar information til både de studerende og biblioteksformidlerne. Den kontante belønning i

form af timeløn sikrede på den måde et kvalitativt godt resultat, hvor alle havde lagt en arbejdsindsats i det.

## ECTS

I den sidste gruppe af biblioteker var relationen til de studerende formet gennem deres muligheder for at opnå *ECTS* point. I fire af tilfældene var der tale om et konkret eksamensprojekt, hvor de studerende i forbindelse med et fag i deres uddannelse, skulle udforme et designprodukt. Biblioteket havde i de tilfælde været ude på linje med andre virksomheder og efterspurgt en gruppe af studerende, der ville arbejde med et eksamensprojekt på basis af et af biblioteket valgt overordnet problem. I det femte tilfælde havde man startet med at anvende den *åbne adgang* som rekrutteringsform, men det viste sig senere at de studerende ved gennemførelsen af et kursus kunne opnå et antal *ECTS* point.

I alle fem tilfælde opnåede man, at de studerende satte sig ind i bibliotekets generelle serviceudbud, formidlingsproblemer, centrale opgaver, brugergrupper, m.m. I alle tilfældene var de studerende tvungne til at lære konteksten for deres kommende designprodukt at kende. Det var en del af den designmodel, som de skulle arbejde efter. I et af projekterne erhvervede de studerende sig information om biblioteket ved at følge et af bibliotekets egne kurser. De var med andre ord alle klædt godt på til at vurdere hvad bibliotekerne behøvede.

I visse af de fem projekter havde de studerende valgt bibliotekernes emneforslag, mens i andre havde man ændret lidt på indholdet. I fx to af projekterne tog de studerende opfordringen fra biblioteket op om at arbejde med dels informationssøgning og dels copyright i forbindelse med deling af tekster. Den ene gruppe udformede en webbaseret vejledning til informationssøgning, mens den anden udvidede problematikken til at handle om et gruppe-samarbejdsværktøj, hvor copyright problemet i forbindelse med deling af tekster var et aspekt blandt flere andre. I et af de andre projekter udviklede det sig til ikke kun et slutprodukt, men to. Det første produkt, en platform med bibliotekets kurser, var det, der gav de studerende deres *ECTS* point; men samarbejdet afstedkom dog yderligere et produkt i form af en video.

De studerende satte sig alle som sagt ind i bibliotekets opgaver, services, målgrupper m.m. og formulerede tydeligt deres tilfredshed desangående. De anså generelt at biblioteket var et væsentligt bidrag til den studerendes arbejde, men de studerende kendte ikke tilbuddene. Derfor valgte de alle at udvikle selve måden at formidle på. Deres opfattelse var således, at biblioteket skulle være bedre til at synliggøre og markedsføre sig.

## Generelt

Som vist indebærer rekrutteringsformerne helt forskellige situationer, hvorunder co-creation processen kan udspille sig. Især kan de to forskellige rekrutteringsformer, *åben adgang* og *ECTS*, synes at have indvirket på valget af indhold. I den *åbne adgang*, hvor biblioteksformidlerne stillede spørgsmålet om hvad de studerende synes biblioteket skulle varetage af emner, hvilke behov der evt. ikke blev varetaget endnu af biblioteket, m.m., synes der at komme flere nye typer af forslag til aktiviteter i bibliotekerne. Et af forslagene var, at biblioteket skulle formidle noget om læsestrategier. I et andet projekt gik man i samarbejde med biblioteksformidlerne i gang med at diskutere hvad en forskningsartikel er, hvordan de forskellige undervisere giver forskellige vinkler på hvad en forskningsartikel er og hvordan man derfor ikke kan formidle bare en definition på hvad en forskningsartikel er, men flere forskellige definitioner. Endelig var der projekter, som viste interesse i at udforske biblioteksrummet for evt. nye funktioner (tabel 5).

Med rekrutteringsformen *ECTS* var opgaven derimod mere givet på forhånd fra bibliotekets side, eller i det mindste forslag hertil var blevet præsenteret for de studerende. Kravet om en bestået eksamen betød

samtidig, at de studerende måtte sætte sig mere ind i hvad biblioteket var for en virksomhed og hvad dens arbejdsopgaver bestod af. Herigennem lærte de studerende noget om biblioteket, som de ikke vidste på forhånd. Flere af de studerende udtrykte i interviewet, at de satte stor pris på de tilbud, som de havde opdaget, at biblioteket gav de studerende. De ærgrede sig over, at de ikke tidligere havde kendt til det og derfor var deres ambition, at designproduktet skulle formidle den viden videre til andre studerende. De studerende tog derfor i flere af de fem projekter fat i at formidle allerede eksisterende tilbud i stedet for at foreslå nye aktiviteter. De allerede eksisterende tilbud skulle formidles bedre for at nå ud til flere studerende.

Rekrutteringsformerne havde med andre ord en betydning for hvilke forslag de studerende kom med, dvs. om det var helt nye aktiviteter eller om det mere var at formidle allerede eksisterende aktiviteter på bedre måder. Dog var der også i begge typer af rekrutteringsformer en undtagelse til det generelle billede (tabel 5).

| Rekrutteringsform                                        | Åben adgang                                                                                                                                                                                                        | ECTS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Forslag til nye aktiviteter:                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Udvikle en hjælp til læsestrategier</li> <li>- Præsentere flere vinkler på hvad en forskningsartikel er</li> <li>- Udforske biblioteksrummets mange muligheder</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Information om copyright i forbindelse med tekstdeling som en del af et teamværktøj</li> </ul>                                                                                                                                                                                                     |
| Forslag om at formidle eksisterende tilbud på nye måder: | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Formidling af mere information om specifikke databaser</li> </ul>                                                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Farverige plakater, der gør opmærksom på bibliotekets hjælp med skriftlige opgaver</li> <li>- Video, der gør opmærksom på hjælpen</li> <li>- Bedre overblik over bibliotekets kurser og e-ressourcer</li> <li>- Vejledning til informationssøgning formidlet i et projektarbejdsværktøj</li> </ul> |

Tabel 5: De to rekrutteringsformers forskellige karakter med hensyn til det indhold, som projekterne arbejdede med

## Hvilke formidlingsgenrer blev anvendt?

For nærmere at beskrive slutprodukternes forskellige karakter og sammenligne det med produkterne fra projekterne i 2016 er det nødvendigt at spørge til hvilken formidlingsgenre, som de respektive slutprodukter kan tilskrives. I denne sammenhæng skal der benyttes en opdeling mellem de tre genrer, *den definerende*, *den dramatiserende* og *den poetiske*. De tre skal kort defineres.

*Den definerende genre* genfindes i produkter, der anvendes til at formidle materiale og viden gennem en direkte visning af det pågældende materiale eller af den person, der repræsenterer den pågældende viden.

Der kan fx være tale om en logisk opbygget webseite, hvor det forudsættes at modtageren sætter sig ind i opbygningen, emnekategorieringen, etc. Dette gælder i et af de projekter, der arbejdede med opbygning af en ny hjemmeside for biblioteket. I tilfælde af fx videoer benytter denne genre sig ofte af, at en person, der har den pågældende viden, får lov til at præsentere sin viden som en forelæser, hvor skærbilledet fokuserer på personens ansigt. Modtageren har derved alene en lyttende rolle. I denne type af genre anvendes ofte en skriftlig tekst eller en mundtlig tale, der skal tale for sig selv, dog kan fx understøttelse fra et billedmateriale eller andre videoer udmærket forekomme. I et af de tretten slutprodukter er der tale om videoer, hvor eksperter forklarer hvad der er bedst at gøre i en bestemt situation. Det er et eksempel på en logisk opbygget og forklarende tale, som giver afsenderne en i videnskabsmæssig henseende definerende rolle og seerne en lidt passiv modtagerrolle.

*Den dramatiserende genre* kombinerer flere fortællemåder, som ellers benyttes i fx fiktion eller i andre typer af underholdende iscenesættelser. Her kan der benyttes elementer fra gamification, konkurrencer, komedie, m.m. Fortællemåden indeholder brud med den skriftlige fremstilling eller verbale tale ved at indføre spil, quiz, eller andre underunderholdende elementer. I et af slutprodukterne, et gruppebaseret samarbejdsværktøj, indgik der et spil, hvor gruppemedlemmer kunne opnå en score ved at følge reglerne lagt ind i spillet. Ideen var, at gruppemedlemmernes respektive score skulle danne udgangspunkt for en diskussion og refleksion i gruppen angående samarbejdet. En lav score kunne således have en dramatiserende effekt med henblik på at påvirke arbejdsindsatsen i gruppen.

Et andet slutprodukt er en podcast. I denne præsenterede flere forskere deres forståelse af hvad en forskningsartikel er. Der var netop valgt forskere ud, som viste, at forståelserne var forskellige. Herved var der direkte i produktet lagt en spænding ind mellem de forskellige forståelser. Dette er en anden fortællemåde end den *definerende genres* stringente og helst forholdsvis entydige beskrivelse. Modsætningerne mellem forskerne i podcasten kan siges at have en dramatiserende effekt.

*Den poetiske genre* anvender et æstetisk formsprog. Velvalgte æstetiske elementer i form af farve, billeder, filmsekvenser, stilikoner, m.m. dominerer produktet, mens skrift og tale har en klar underordnet rolle. De æstetiske elementer giver en sansemættet form til forskel fra den tekst- og taleprægede fortællestruktur. I fem af de tolv projekter bryder slutprodukternes formidlingsgenre med den gængse måde at formidle information i form af den logisk opbyggede skriftlige tekst. Der er i stedet brugt tegnefilm, formsprog, farvekombinationer, m.m. til netop at skabe en poetisk form, der skal fange modtagerens opmærksomhed. Man kan ikke sige, at den ene genre generelt er bedre end de to andre. Snarere kan man sige, at et varieret brug er at foretrække.

Fem af de tretten slutprodukter kan tilskrives *den definerende genre*, mens to slutprodukter tilhører *den dramatiserende genre* og fem *den poetiske genre* (tabel 6). Der er dog flere af produkterne under den definerende rolle, som reelt har elementer af den poetiske, fx en app om kildekritik, men som i sidste instans dog er domineret af den definerende. På den måde vægter den poetiske mere i det samlede billede end tabellen umiddelbart viser.

| Formidlingsgenre           | <i>Den definerende genre</i> | <i>Den dramatiserende genre</i> | <i>Den poetiske genre</i> | I alt     |
|----------------------------|------------------------------|---------------------------------|---------------------------|-----------|
| <b>Antal slutprodukter</b> | 6                            | 2                               | 5                         | <b>13</b> |

Tabel 6: Fordelingen af de tretten slutprodukter på de tre typer af formidlingsgenrer

Sammenligner man dette med projekterne i 2016, kan man se, at *den poetiske genre* har fået en tydeligere placering i fordelingen mellem de tre genrer (tabel 7). I 2016 kunne ingen af slutprodukterne fra de tretten projekter tilskrives *den poetiske genre*. *Den dramatiserende genre* forekom begge år i to slutprodukter. Parallelt med at *den poetiske genre* forekommer i større omfang i 2018 end i 2016, er brugen af *den definerende genre* faldet i samme periode.

| Formidlingsgenre           | <i>Den definerende genre</i> | <i>Den dramatiserende genre</i> | <i>Den poetiske genre</i> | I alt |
|----------------------------|------------------------------|---------------------------------|---------------------------|-------|
| De 13 slutprodukter i 2018 | 6                            | 2                               | 5                         | 13    |
| De 13 slutprodukter i 2016 | 10                           | 3                               |                           | 13    |

Tabel 7: Sammenligningen af slutprodukternes formidlingsgenrer i henholdsvis 2016 og 2018

Ovenfor blev det vist, hvordan den valgte rekrutteringsform kunne have en indvirkning på hvilken type af forslag de studerende kom med i de enkelte projekter. Visse rekrutteringsformer som *åben adgang* og *ECTS* synes på forhånd at lægge op til forskellige typer af forslag, hvor den *åbne adgang* synes mere oplagt at komme til at indeholde forslag om nye aktiviteter, mens rekrutteringsformen *ECTS* synes egnet til at resultere i forslag om at formidle allerede eksisterende aktiviteter på nye måder.

De to rekrutteringsformer skal her kort undersøges nærmere med hensyn til hvilke formidlingsgenrer der benyttes. Mon det er sådan, at den ene rekrutteringsform mere benytter sig af en bestemt formidlingsgenre end den anden? Svaret er et nej. For begge de to rekrutteringsformer har projekterne anvendt alle de tre formidlingsgenrer i samme fordelingsmønster (tabel 8). Uanset rekrutteringsform så var man med andre ord lige så tilbøjelig til at anvende fx *den dramatiserende* eller *poetiske genre*.

|                                                                                                | <i>Den definerende genre</i> | <i>Den dramatiserende genre</i> | <i>Den poetiske genre</i> | I alt |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|---------------------------------|---------------------------|-------|
| De fem slutprodukter med rekrutteringsformen <i>åben adgang</i> fordelt efter formidlingsgenre | 2                            | 1                               | 2                         | 5     |
| De seks slutprodukter med rekrutteringsformen <i>ECTS</i> fordelt efter formidlingsgenre       | 2                            | 1                               | 3                         | 6     |

Tabel 8: Fordelingen af formidlingsgenrer for de to rekrutteringsformer *åben adgang* og *ECTS* i 2018

Endnu et spørgsmål, som vi kan stille til slutprodukternes formidlingsgenrer, er hvilken læringsform, som genrerne baserer sig på. Hermed menes hvordan der i den enkelte genre er indbygget forventninger til på hvilken måde modtageren skal tage imod eller rettere sagt lære budskabet at kende for herefter at indrette sin adfærd på den nye videns vilkår.

En mulighed er, at afsenderen forudsætter, at modtageren først anvender tid på at læse eller lytte til indholdet, dernæst bearbejder sine synspunkter eller viden om indholdet, for til sidst at justere sin adfærd. Adfærden kan eventuelt ændres til at anvende det nye produkt eller fastholdes i status quo ved fx at afvise produktet. Afsender baserer sig således på at skabe kognitive ændringer, der senere ændrer modtagerens adfærd. Dette kan vi kalde *en kognitiv læringsform*. Begge gælder for *den definerende* og *dramatiserende genre* (se tabel 9). Et eksempel fra projekterne er, når modtagerne bliver præsenteret for en ny digital platform i form af fx en hjemmeside, der som start forudsætter at modtageren læser siden, prøver kognitivt at forstå hvad der menes med de nye kategorier, afprøver links, m.m. Herefter vurderer vedkommende om siden er bedre eller ej, på hvilke måder den evt. er bedre, og endelig til sidst vurderer modtageren, om han eller hun vil ændre adfærd ved at benytte denne hjemmeside fremover. Det samme gælder den podcast, som et af projekterne producerede. Den forudsætter, at modtageren lytter til den samlede podcast, hvorefter vedkommende kognitivt må bedømme om den er anvendelig eller ej i vedkommendes daglige praksis.

En anden mulighed er, at formidlingen umiddelbart lægger op til at modtageren afprøver en ny handling. Dette gælder for *den poetiske genre*. Afsenderen har i så fald planlagt, at modtageren ikke bruger tid på først at læse eller lytte til indholdet, men har i stedet lagt vægten på at fange modtagerens umiddelbare opmærksomhed til at gøre noget med produktet. Modtageren udnytter på sin side en mulighed for at prøve en adfærd af for først senere at sætte sig mere kognitivt ind i, hvad produktet indeholder af viden og information. Dette kan vi kalde *en spontan aktiverende læringsform*. I et af projekterne udviklede man nogle meget farverige plakater, som først og fremmest havde til hensigt at få studerende til at gå hen i biblioteket for siden hen at opdage hvad det indeholdte. I et andet projekt udviklede man en oversigt over bibliotekets kursustilbud, hvor oversigten var lavet som et træ med kursusblade på, som man umiddelbart havde lyst til at trykke på for siden hen at opdage, at det drejede sig om bibliotekets kursustilbud.

| Type af formidlingsgenre                             | Den definerende genre | Den dramatiserende genre | Den poetiske genre              | I alt |
|------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------|---------------------------------|-------|
| Læringsform                                          | Kognitiv læringsform  |                          | Spontan aktiverende læringsform |       |
| Antal slutprodukter fordelt over de to læringsformer | 8                     |                          | 5                               | 13    |

Tabel 9: Fordelingen af de 13 slutprodukter i 2018 på henholdsvis den kognitive og den spontan aktiverende læringsform

Som nævnt fik co-creation projekterne i 2018 tilført slutprodukterne en øget anvendelse af *den poetiske genre* siden projekterne i 2016. Det har betydet en anvendelse også af det, som ovenfor kaldtes en *spontan aktiverende læringsform*. Samarbejdet med de studerende har på denne måde fremhævet en interesse for, at man også skal benytte denne formidlingsgenre i uddannelsesbibliotekerne.

## Konklusion

Involveringen af de studerende i arbejdet med at udvikle e-læringsprodukter gav i projekterne i 2018 forskellige typer af input til det videre arbejde. Et input var en øget spredning i typer af medier, der blev anvendt på tværs af projekterne. E-læringsprodukter kan med fordel tage mange forskellige medietyper i anvendelse.

Også når det gælder indholdet af produkterne, er variansen stor. Indholdstyperne fordeler sig samtidig anderledes i 2018 sammenlignet med projekterne i 2016. Emnet 'informationssøgning' er fx ikke blevet

valgt i samme omfang i 2018 som i 2016. Til gengæld er nye emner repræsenteret. Herunder er især 'studiekompetencer' blevet et emne, som flere produkter synes at orientere sig imod.

Den anvendte rekrutteringsform i de respektive projekter i 2018 synes at indvirke på co-creation processen. For det første synes dette at gælde med hensyn til hvilke krav der stilles biblioteksformidlerne for at holde processen i gang. For det andet synes det også at have betydning for hvordan de studerende går i gang med projektet, forstået på den måde at ved især rekrutteringsformen *ECTS* sætter de studerende sig godt ind i hvad biblioteket er for en virksomhed. Det sidstnævnte betyder endvidere noget for den type af forslag, som de studerende kommer med. *Åben-adgang-rekrutteringen* synes at give gode forudsætninger for, at de studerende foreslår nye aktiviteter til biblioteket, hvorimod *ECTS-rekrutteringen* byder på gode muligheder for, at de studerende arbejder med de allerede eksisterende tilbud og samtidig udvikler nye formidlingsformer for disse.

Med hensyn til valg af formidlingsgenre for slutprodukterne, så er *den poetiske genre* mere tydelig repræsenteret i projekterne i 2018 end i projekterne i 2016. Denne genre bryder med det mere logisk opbyggede tekst- og taleformat ved at betone det æstetiske sprog og derved i mindre grad anvende en tekst- og talepræget fortællestil. Denne genre er generelt en udfordring for mange uddannelsers formidlingsaktiviteter i dag på den måde, at det er en genre, som underviserne og biblioteksformidlerne ikke altid har erhvervet sig kompetencer i. Der er dog uden tvivl en interesse blandt de studerende i, at man gør brug af den i online undervisnings- og vejledningsmæssige sammenhænge.

De studerendes deltagelse i co-creation projekterne på de syv biblioteksinstitutioner viser, at de studerende gerne vil have det indhold og de aktiviteter, som bibliotekerne allerede i dag tilbyder, men de studerendes deltagelse i projekterne antyder samtidig, at disse aktiviteter skal formidles på nye måder. Generelt blandt de interviewede studerende er der således et synspunkt om, at bibliotekernes aktiviteter behøver mere synlighed, hvis de skal nå ud til flere studerende. De studerende søger derfor i projekterne efter nye formidlingsformer, der kan øge tilbuddenes synlighed. De studerende har dog også forslag til nye aktiviteter i bibliotekerne bl.a. i retning af generelle studieunderstøttende aktiviteter.